

Göteborgs trädgårdsförenings priskurant no 10, 1890, å rensadt och undersök...

Göteborgs trädgårdsförening

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Göteborgs Trädgårdsförenings PRISKURANT N° 10, 1890,

☞ å rensadt och undersökt frö ☞

till

GRÄS-, FODER- och EKONOMIVÄXTER m. m.

Den som ej sjelf behöfver denna priskurant, torde benäget öfverlemnna den åt någon annan, som deraf kan hafva nytta.

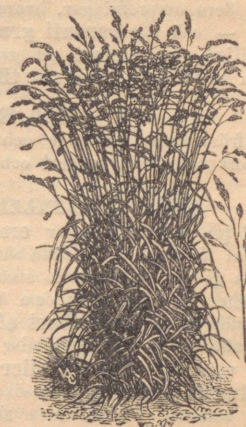

Avena elatior.

Bromus inermis.

Vi innehafr från *alla utställningar*, hvori vi deltagit, *guld- eller silfver-*
medaljer samt erhöllo i Stockholm 1886 för 2 frökollektioner 2 *första pris.*

Dactylis glomerata.

Festuca arundinacea.

Festuca pratensis.

Alopecurus pratensis.

Holcus lanatus.

Lolium italicum.

Post- och telegrafadress
endast:

Trädgårdsföreningen, Göteborg.

Trädgårdsföreningen i Göteborg

är ett bolag med syfte att på alla sätt främja växt- och fröodling. Dess delägare erhålla aldrig någon vinst-utdelning, ej heller har någon enskild person vinst af affären, men alla inkomster användas uteslutande för ofvan nämnde syftemål. Därför är och kan hufvudsyftet med vår fröhandel vara, att till billigt pris tillhandahålla allmänheten det bästa och pålitligaste utsädesfrö, som kan anskaffas.

PRISERNA,

äro beräknade **billigast möjligt utan rabatt, mot betalning genast vid varans mottagande, eller, om så förut aftalats, mot accept och 5 % ränta pr anno.**

 Varorna levereras **kostnadsfritt** här på banvagn eller ångare.

 Säckar och påsar debiteras **billigt**, men återtagas **icke** om ej så **förut** är aftaladt.

 100-kg.-priset beräknas då **minst 10 kg.** af samma sort och **kvalité** köpes. **10 kg. är 23½ tt.**

 Belopp understigande 25 kr. uttages genom **efterkräf** eller dylikt.

 Efterkräf genom **ångare** **tages dock icke**, hvarför småsändningar pr ångare torde **betalas förut.**

För att icke fördyra fröet för jordbrukaren och för att ständigt kunna beräkna förråden, sälja vi aldrig något genom ombud, hvarför hvar och en annan än vi sjelfve, som påstår sig tillhandahålla våra varor, också sjelf får ansvara för hvad han säljer.

 De i denna priskurant upptagne, efter **profning** inköpte frösorter, **rensas och analyseras** först af oss sjelfve och underkastas dervid flera omprofningar, hvarefter de dessutom **kontrollanalyseras** — de kinkigaste vid **tvenne frökontrollanstalter** — och vår **garanti** grundas således på resultatet af flera undersökningar.

Emedan det är omöjligt, att endast på grund af frösorternas utseende och pris rätt bedöma deras verkliga värde, sälja vi dem under fast, eventuellt till skadeersättning bindande

GARANTI

för äkthet, såvidt den af frösorternas utseende och egenskaper kan utrönas, samt för viss, på grund af ofvan nämnde analyser, för hvarje sort uppgifven renhet och grobarhet.

Garantivilkor:

 Vill man, med **kraf** på **ansvars-** eller **ersättnings**skyldighet för oss, låta efterundersöka af oss under **garanti** köpta varor, så förfares på följande sätt:

1. I **räkningen**, som afläses genast efter varans afsändande, **utsätta vi**, jemte priset och frösorternas namn m. m., den **renhet** och **grobarhet** vi **garanterar** dem äga vid afsändandet. Möjligen befogade anmärkningar mot **räkningen** böra derför göras omedelbart efter dess emottagande.
2. Emedan vi vid varornas afsändning **försegla** eller **plombera** emballaget och **aldrig** **ansvara** för skada eller vikt förlust, som möjligen uppkommer under eller efter deras transport till köparen, bör man **genast** vid deras mottagande, i vittnets närvaro, undersöka om emballaget är **helt** och **torrt** samt **varorna** **oskadade**. Om möjligt vid samma tillfälle, men senast tre dagar derefter, **uttages** **noga** **större** **prof** deraf, (finnas flera säckar med samma sort och **kvalité**, måste prof tagas på flera ställen ur alla), som **väl** **blandas** på **rent** **underlag**, och af dessa **generalprof** aftages sedan det för undersökning behöfliga.
3. Äfven detta sker i vittnets närvaro, och de för undersökning afsedda profven **inneslutas** **genast** i **täta** **tygpåsar**, som **inlåses** i med ena vittnets **sigill** **förseglade** **paket**, af hvilka ett **öfversändes** till oss och ett till någon vederbörligen förordnad, **sakkunnig**, **erfaren** och af **fröhandel** **oberoende** **frökontrollant**.
4. Om vid en under sådana förhållanden verkställd undersökning **någon** **vara** **befinnes** **mer än 5 procent** (renhet + grobarhet) **sämre** än vi **garanterat**, så **ersätta vi** hvad den **befinnes** vara **mindre** **värd**, efter beräkning af **en procent** af priset för hvarje **felande** **procent** **renhet** och **grobarhet**; dock **under förbehåll**, att vi **sjelfve** få **låta** **undersöka** de oss **tillsända** **profven** af **samma** **varor** **innan** **ersättningen** **regleras**, hvilket i så fall, i fråga om vissa gramineer, kan dröja omkring 30 dagar. Vi förbehålla oss således en **ersättningsfri** **analysafvikelse** af 5 %, hvilket också är **nödvändigt** i fråga om många fröslag, dels emedan **analysresultaten** i **hög** **grad** **bero** på **kontrollantens** **noggrannhet** och **erfarenhet**, dels emedan **olika** **undersökningsmetoder** vid **frökontrollanstalterna** **kunna** **användas**.
5. Då man vill göra sin **ersättningsrätt** **gällande**, har man endast att till oss **insända** **analysattesterna** i **original** eller **bevittnad** **afskrift**, jemte ett **tydligt**, af samma vittnen, som **närvaro** vid **proftagningen** och **förseglade** **profven**, **underskrifvet** **bevis**, att **varan** **emottagits** **från** **oss** i **oskadadt** **skick** och sedan **icke** **varit** **utsatt** för **fukt** eller på annat sätt tagit skada samt att **proftagning** m. m. **skett** **inom** **den** **tid** och på **det** **sätt** vi **föreskrifvit**, hvarefter **ersättningen** **snarast** **möjligt** **regleras**.
6. **Garantien** **gäller** **endast** för den, som af oss **köpt** **någon** **vara**, för hvilken vi **garanterat** och **hvaraf** vi **mottagit** **analysprof**. Finnas **inga** **garantier** i **räkningen** **utsatte**, så ha vi **ingenting** **garanterat**. Det må väl derför anses **öfverflödigt** **omnämna**, att vi **ej** **ansvara** för hos oss **köpte** **frösorter**, som **efterundersökas** **sedan** de **möjligen** **ombytta** **ägare**, äfvensom att alla dessa **försigtighetsmått** i en så **viktig** **sak** måste å **ömse** **sidor** **anses** **nödvändiga**, dels för att **förekomma** **missbruk** af **frökontrollen** och **garantien** och dels för att **möjliggöra** en **väl** **ordnad**, **kontrollerad** **fröhandel**.

Post- och telegrafadress **endast:**

Trädgårdsföreningen, Göteborg.

PRISKURANTEN,

som af nedan nämnde orsaker ej kunnat tidigare utkomma, utgifves endast i denna enda upplaga.

Ehuru *inköpen*, som börjas i oktober, till *allra största* delen voro verkställda redan i februari,

inköpa vi fortfarande

alla *utsökta kvalitéter* af *svenskt klöfver* och *gräsfrö*, som till skäligt pris erbjudas oss, intill dess behovet är fylldt. *Profning, rensning, sortering* och *analysering* af dessa *efterköpta partier* pågå äfven fortfarande under säsongen, hvarför vi ofta kunna vara i tillfälle att erbjuda äfven *andra* än här upptagne *goda kvalitéter*.

Såväl *inom* som *utom* vårt land erbjudas *verkligt goda* varor af här ifrågavarande fröslag alltid *mycket sparsamt*, och de *svenska* fröslagen *tröskas vanligtvis för sent*, hvarför de äfven *komma för sent i marknaden*. Vi måste därför under vintern och våren, efter föregången *grobarhetsprofning* och ofta i *småpartier*, inköpa för oss passande varor, *omsorgsfullt rensa* och *äno prova* dem samt *derefter egalisera* och *kvalificera* partierna. — Måhända kan man få ett begrepp om det arbete det medtager, endast att förvissa sig om erbjudne frösorers grobarhet, då vi meddela, att för våra inköp för säsongen, från september till i februari omkring 500 grobarhetsprof här blifvit verkställda, hvardera med 400 frökorn med en groningstid af mellan 12 och 30 dagar. Alla dessa groningsprof skola först inräknas, vägas och sedan dagligen genomses, vattnas, afräknas och bokföras. Och likväl är en stor del af detta svåra arbete alldeles förgäfvets, ty ehuru blott de alla vackeraste proven undersökas, händer ofta att de befinnas odugliga, och dessutom äro många partier redan sålda när de slutligen befunnits antagliga. — När allt detta emellertid väl är färdigt och varorna i ordning, skola de *kontrollanalyseras*, hvilket åter för flera sorter medtager en tid af 20—30 dagar. Till följd af alla dessa *svåra hinder*, obekanta för dem, som utan alla omständigheter köpa och sälja, *kan* vår *priskurant* sällan utkomma förr än säsongen redan börjat, och då likväl ofta *ofullständig*, ifall vi ej hunnit erhålla alla analysattesterna.

I *beskrifningarne* öfver de i priskuranten införde frösorter, angifves äfven *den högsta % renhet* och *grobarhet*, man kan ha rätt att *under gynsammaste* skördeförhållanden och efter sorgfällig rensning m. m. fordra för hvarje sort. De i *allmänna handeln* gängse kvalitéterna motsvara naturligtvis *icke på långt när* dessa delvis *kanske för högt uppdrifna* anspråk.

Men jemför man dessa siffror med *de tal, som vi på grund af analyser garantera* för våra frösorter af samma slag, så skall man finna att *de flesta* af våra frösorter äro fullgoda och många ojemförligt bättre än andra goda varor. Detta skulle dock *ännu tydligare* framstå om vi icke i *garantitalen* utslutit decimalerna och delvis garanterat lägre renhet och *några % mindre grobarhet* än analysen medgifver.

Man tror i allmänhet *icke*, hvarken hur *nödvändigt* eller *svårt* det är att rensa vissa frösorter, eller hur mycket *ogräs-* och *slamfrö* som dervid bortgår, ofta kanske 20 % för $\frac{1}{2}$ % högre *synbar* renhet. Det är *rensning* och *sortering* som fördyrar varorna, men som också *gifver dem deras rätta värde*.

Tager man vid bedömande af *våra varor alla faktorer*, ej *minst deras ogräsfrihet*, med i räkningen, så tro vi, att man *ingenstädes kan köpa bättre* eller *verkligt billigare* varor än de *bästa vi erbjuda*.

Man må ej tro, att någon *stor*, än mindre öfverdrifven *förtjenst* kan beräknas *på så dyrbart behandlade, fullgoda varor*, ty dels förstå *producenterna* att taga *bra betalt* för sin råvara och dels tryckas priserna genom den stora *konkurrensen* med orensade, *osorterade* frösorter, som, ehuru *nominellt billiga, alltid äro jemförelsevis* vida dyrare och på hvilka *säljarens vinst* alltid är större. Den *verkliga vinsten* stannar deremot, i fråga om goda varor, *alltid hos förbrukaren*.

Man kan och bör därför med *fullt förtroende* i *god tid* hos oss *beställa* sitt fröbehof, och vara *fullt förvissad* om, att erhålla *bäst möjligast bästa* vara till *jemförelsevis* billigaste pris. Också visa oss *många* af våra ärade kunder fortfarande ett *önskränkt förtroende*; vi äro *tacksamme* *derför*, och skola *göra allt* för att städse noga bevara detsamma.

Siffertalen

i priskurantens kolumner utvisa: *1:sta* kolumnens, *priset för 100 kg.* af varan, då *minst 10 kg.* deraf köpas, — *2:dra* kols., *priset för kg.* då *mindre än 10 kg.* köpas af samma sort, — *3:dje* kols., *absoluta vigten*, d. v. s. hvad *1,000* äkta frökorn af sorten väga, (*ju högre abs. vikt, ju storkornigare* och *bättre frö*), — *4:de* kols., *varans renhet*, d. v. s. hur många 100-delar af *dess vikt*, som *garanteras vara rent oskadadt, äkta frö*, — *5:te* kols., *grobarheten*, d. v. s. hur många som *säkert kunna gro* af hvarje *100-tal* äkta frökorn, — *6:te* kols., *främmande frö* af odlade växter, d. v. s. hur många 100-delar af *varans vikt* som bestå af *andra* slags *nyttiga* frösorter, — *7:de* kols., hur många 100-delar af *varans vikt* som bestå af *oskadliga* inblandningar, såsom söndrigt frö, skal, stielk, sand o. d. — samt *8:de* kols., *hur många* 100-delar af *varans vikt* som utgöras af mer eller mindre *skadliga* eller s. k. *ogräsfrön*. Och detta är det *viktigaste*. Man bör därför vid bedömande af *en varas pris* taga *mest hänsyn till ogräsfrihet*, som *kostar mest att åstadkommas*. Några % *lägre grobarhet* förringar ej en varas värde på långt när så mycket som 0,1 % *mera ogräsfrö*.

Dessa siffror åskådliggöra således varans *verkliga* beskaffenhet och *värde* såsom *utsäde*, hvarvid man dock äfven bör taga hänsyn till *skördeorten*, som i vissa fall är af mycket stor betydelse i fråga om en frösorers duglighet i nordligt klimat, äfven som till mängden af *främmande värdefulla fröslag* i varan, ehuru man i *allmänhet*, och *särdeles* när fråga är om *fröodling*, i *främsta rummet* bör se till, att få så *oblandadt* fullt ogräsfritt frö, som det ligger inom möjlighetens område att erhålla.

Förslag

till passande fröblandningar för foderväxtvallar, jemte antydningar om odling af sådane.

Under en längre följd af år ha vi tillhandahållit till foderväxtvallar lämpliga och erforderliga, skarpt rensade och sorterade fröslag af allra bästa beskaffenhet samt anvisat hur de böra för olika ändamål blandas. Också har vår årliga omsättning deraf, som hastigt och oafbrutet växer, antagit verkligen storartade dimensioner, och vi ha haft glädjen att från många håll mottaga synnerligen tillfredsställande meddelanden om resultaten af våra fröblandningar. Allt flera af våra ärade större kunder inkomma numera årligen redan i januari—februari med sina beställningar, utan att invänta pris-kuranten, väl vetande, att det ligger i vårt eget intresse att väl behandla dem såväl med hänsyn till kvalitet som pris. Många andra taga hos oss år efter år sitt fröbehof i vanlig tid och kund-kretsen ökas alltjemt.

Dessa glädjande förhållanden, den säkerhet vid inköpen de medföra, den alltmer skärpta rensning de tillåta och det erkännande af våra sträfvanden de innebära, mana oss att än vidare fortgå på den så framgångsrikt följde vägen.

Om vallarnes anläggning m. m.

Främsta villkoret för all växt-odling är en passande, väl afdikad, väl och rikligt, i rätt tid gödslad, arbetad och ogräsfri samt fortfarande väl häfdd jord; utan detta får odlaren ringa lön för mödan.

Till anläggning af ifrågavarande skörde- och betesfält bör föredragas en välskött träda eller gödslad jord, som förut burit rotfrukter och genom dessas hackrensning blifvit möjligast väl befriad från ogräs. Om hösten beredes jorden väl, gödslas rikligt, helst med väl brunnen stallgödsel, aska och kalirika gödningsämnen samt kalk, allt efter förhållandena, och arbetas djupt samt sönderdelas så fint som möjligt. I allmänhet gäller det, att jorden för sådd af dessa foderväxter skall vara lika väl gödslad som för säd, och ju rikare man gödslar, ju sorgfälligare man bereder jorden äfven på våren, dess rikare blir resultatet.

Af helt naturliga orsaker, och då de fleste här föreslagne foderväxter äro fleråriga eller likväl bibehålla sig i vallen, är det — när brukningssättet medgifver det eller kan lämpas derefter — vida fördelaktigare att odla varaktiga än kortvariga vallar, och man skall finna, att äfven de här föreslagne blandningarne för 2—4-åriga

Till 2-, 3- à 4-årig fodervall användas:					5- à 10 års fodervall:					
Ungef. priset enl. tabellen angifves under hvarje kolunan, men blir billigare för 2½ har & större ytor.	på god lerjord & lermylla	god sandjord & sandmylla	merglad & kraftig sandjord	god, afdikad kärr- eller mossjord	god lerjord & lermylla	god sandjord & sandmylla	god sandjord	kärr- eller moss-jord	våtare jord	mycket torr jordmån
Frösorter.	Antal kg. pr hektar (2 tunnland) af frösorterna om skyddsädet skördas till grönfoder, eljest något mera.									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Kryphven . . .	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1
Kruståtel . . .	—	?	—	—	—	1	1	—	—	5
Ängkaffe . . .	—	—	—	4	4	3	—	6½	7	—
Knylhafre . . .	4	4	4	—	5	5	5	—	—	4
Guldhafre . . .	?	?	?	—	?	?	—	—	—	—
Rörflen	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Ängslost . . .	—	1	2	2	2	1½	1½	2	—	—
Svingellosta . .	—	3	3	—	—	4	4	—	—	5
Kamäxing . . .	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—
Hundäxing . . .	2	4	3	2	2	3	5	2	—	—
Strandsvingel .	—	—	—	3	—	—	—	3	4	—
Hårdsvingel . .	—	2	2	—	—	2	2	—	—	5
Ängsvingel . .	3	—	—	3	5	2	2	3	—	—
Mannagräs . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Luddåtel	—	—	—	3	—	—	—	4	4	2
Raygräsen . . .	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—
Timotej	5	4	4	5	3	2	3	3	—	—
Ängsgrö	—	—	—	—	2	2	3	2	1	3
Betesgrö	1	—	1	2	2	2	2	3	3	—
Rödklöfver . . .	8	7	5	—	2	—	—	—	—	—
Toteklöfver . .	—	?	?	—	—	—	3	—	—	3
Cowgrass	—	?	?	—	3	3	—	—	—	—
Hvitklöfver . .	1	1	1	—	1	1	1	—	—	5
Alsikeklöfver .	4	2	2	3	3	2	2	4	5	—
Humleklöfver .	1	1	1	—	—	1	1	—	—	4
Sandväspling .	—	2	2	—	—	2	3	—	—	5
Getklöfver . . .	—	—	—	—	?	?	?	?	—	—
Gigelsärt	—	—	—	—	—	2	1	—	—	3
d:o, stor	—	—	—	2	1	—	—	2	2	—
Fägelvieker . .	—	—	—	—	?	?	—	?	—	—
Gul vial	?	?	?	?	?	?	?	?	—	—
Kummin	1	1	1	1	1	½	½	½	—	—
Inalles pr har., kg.	34	35	34	34	40	42	43	41	40	45
Ungefärlig kostnad pr har., kronor	46	42	41	44	56	59	58	57	68	58

medgifver det eller kan lämpas derefter — vida fördelaktigare att odla varaktiga än kortvariga vallar, och man skall finna, att äfven de här föreslagne blandningarne för 2—4-åriga

vallar förete den största frodighet just när de på 3:dje eller 4:de året skulle upptagas. Vallar af 3 till 5 års varaktighet torde på mycket god, växtkraftig jord visa sig fördelaktigast och mest gifvande. Jord, som man af en eller annan orsak icke vill eller kan ofta upptaga och bearbeta, eller som icke är lämplig för ofta upprepad odling af andra kulturväxter, torde deremot bäst och i längden billigast kunna igenläggas till ännu varaktigare, 6 à 10 års eller permanent foderväxtvall för slätter eller bete.

Om fröblandningarne:

Man kan, på order i god tid, hos oss erhålla alla hithörande frösorter, såsom af analystalen synes, af allra bästa kvalitét, antingen hvarje slag särskildt eller flera blandade efter önskan.

■ Blandningarne finnas nemligen icke färdiga å lager utan göras särskildt för hvarje order. Få vi ej uttrycklig order att blanda sorterna, så levereras hvar sort för sig och i alla fall blandas alltid de sorter särskildt, som kunna sås med maskin. Detta blir för köparen bekvämast och billigast.

■ Blandningar enligt tabellen till mindre än 10 ar ($\frac{1}{5}$ tunnland) åtaga vi oss icke.
■ Då utsäde enligt tabellen köpes till minst $2\frac{1}{2}$ hektar (5 tld) och vi slippa besväret att särskildt emballera hvarje frösor, beräknas partipriset för alla sorterna, hvarjemte emballaget blir billigare.

■ Att beså sina vallar med endast några få sorter är icke klokt, och besynnerligt är, att man, efter upprepade misslyckade resultat, likväl ännu så envist fasthåller dervid. Lätt förstådt är, att ju flere efter förhållandena passande foderväxter man odlar tillsammans, ju mindre har man att befara af ogünstig väderlek och jordmån, ty af de olika sorterna skola under alla omständigheter tillräckligt många lyckas, och följaktligen ju säkrare, men tillika rikare blir skörden, ju kraftigare, finare och bättre både foder, bete och ladugårdsprodukter erhåller man, och dessa förmåner äro förhållandevis vida större än den ökade mängden af och kostnaden för utsädet. Detta gäller alla slags foderväxtvallar, vare sig ett- eller tioåriga, och har man en gång försökt sådana blandningar samt dervid gått rätt tillväga och utsått tillräckligt af bästa möjliga frö, så återgår man helt visst icke till det äldre systemet med endast klöfver och timotej.

Öfverallt i utlandet är detta också en redan känd och erkänd sanning. Trots den ojemförligt större säkerhet hvarmed sädesodling der bedrifves, lägger man dock mera an på en lönande ladugårdshandtering, för hvilket syftemål man odlar en mängd olika foderväxter till hö och grönfoder samt rotruktväxter.

Men äfven i vårt land har man som sagt allt mer följt här antydda riktning samt lärt sig inse och uppskatta de stora fördelarne af att, jemte de af gammalt odlade klöfverarterna och timotej, beså sina "gräsvallar" äfven med andra, finare, bättre, varaktigare och säkrare foderväxter, i all synnerhet då syftemålet är, att åstadkomma mångåriga vallar. ■ Flera erfarna jordbrukare bland våra årliga kunder ha varit så belåtna med resultaten af sina försök, att de år efter år nedlägga allt större arealer till fleråriga foderväxtvallar. ■

Men för ett lyckadt resultat fordras ovilkorligen bästa möjliga utsäde. Utsädet, hvar och ett i sitt slag, skall vara äkta, d. v. s. den art, eller varietet man vill odla och ingen annan; rent, d. v. s. så litet som möjligt blandadt med andra fröslag, isynnerhet ogräs — några % lägre grobarhet betyda ej på långt när så mycket som 0,1 % mera ogräsfro — väl moget, storkornigt, tungt och grobart samt skördadt under ett klimat, som icke blott gynnat dess utveckling i alla hänseenden utan äfven borgar för de deraf uppspirande plantornas trefnad, framgång och fullkomning. Alla växter fordra nemligen för sin fulla utbildning såväl passande jord som passande klimat. Endast i åtnjutande af dessa nödvändiga vilkor, jemte sorgfälligt vård, uppnår den odlade växten högsta möjliga fullkomning och lemnar då äfven fullgodt frö, som ärver hans egenskaper och fortplanter dem.

■ Förestående tabell får tagas till rättesnöre endast i det fall, att man använder bästa möjliga utsäde och skördar skyddsådet grönt. ■ Skall säden stå till mognad, måste något mera foderväxtfrö utsås, detta af orsaker, som angifvas å pag. 7. Tabellen är uppgjord efter våra frösorers beskaffenhet, och vid samsättningen af en fröblandning måste man naturligtvis taga hänsyn ej blott till jordmån, läge, växternas natur, växtsätt o. d., utan lika mycket till hvilka och hurudana frösorter i blandningen ingå. Utsädets mängd måste rättas efter dess beskaffenhet.

De flesta olika frösorter hafva olika absolut vigtt och följaktligen äfven ett högst betydligt varierande antal frökorn på en gifven vikt. Så t. ex. får man af rödklöfver omkring 500,000; af alsike- och kvitklöfver 1,500,000; af timotej, kamäxing och luddtåtel 2,000,000; af kryphven 10,000,000; af gröearterna 4,500,000; af ängkaffe 1,200,000; af knylhafre 300,000; af raygräsen 450,000; af hundäxing 900,000 frökorn på 1 kg. af hvarje sort. Om man således efter vigtt beräknar utsädesmängden, med syfte att vallen skall innehålla en viss % af hvarje i blandningen ingående växtsort, men dervid utesluter här nämnda och ändå andra nödvändiga faktorer ur räkningen, så blir resultatet deraf ett helt annat än man afsett. Af dessa orsaker erfordras af ifrågavarande fröblandningar, efter vigtt beräknadt, mer utsäde än då man sår endast klöfver och timotej.

Tabellen — anvisande blandningar för såväl 2-, 3- och 4-åriga som för fleråriga, d. v. s. 5- à 10-åriga foderväxtvallar med olika jordmån, och som för de flesta af landets trakter torde kunna tjena till ledning vid försöks anställande — är uppgjord efter de bästa källor, efter praktiska rön på sådana orter i utlandet, hvilka klimat och jordmånsförhållanden likna våra, hvarjemte man äfven sökt särskildt lämpa den för vårt lands behof och efter numera äfven inom landet vunnen erfarenhet. Såsom mera än en välment vägledning för dem, som icke sjelfve kunna eller vilja uppgöra sina blandningar, bör dock tabellen ej anses.

De föreslagna blandningarne afse att frambringa icke blott en god första års klöfver- och gräsvall, utan också en säker, tät och till såväl slätter som bete egnad 2:dra, 3:dje och 4:de års eller fleråriga foderväxtvall, för hvilka ändamål man valt så väl hastigt växande skydds-, mellan- och bottenväxter som ock sådana, hvilka först så småningom blifva stora och frodiga.

■ De sorter i tabellen, för hvilka intet kvantum föreslagits, kunna och böra äfven ingå i bland-

ningarne, vare sig i stället för andra, som man af en eller annan orsak vill utesluta, eller tillsammans med alla eller några af de öfriga. För 2-åriga vallar bör man utesluta långsamt växande och öka med snabbväxande sorter, lika som man i mycket nordliga orter bör ersätta rödklövern med hårdigare sorter. De i blandningarne föreslagna ettåriga och kortvariga växterna må icke anses öfverflödiga äfven för mångåriga vallar. I passande mängd tillblandade äro de tvertom nödvändiga, dels såsom skydd för trögt växande eller i början ömtaliga sorter, dels såsom afsedda att väsentligt öka första och andra årets skördar. Genom att de tidigt och ofta afmejas, så att blomsättningen alltjemt hindras, tvingas dessutom flera af de egentligen ettåriga arterna att år efter år fortfarande bibehålla sig i vallen, ehuru de likväl, såsom ju meningen är, efter att hafva fyllt sin bestämmelse, så småningom rymma fältet för under tiden öfverhandtagande, varaktigare sorter. Likaså bör man ej utesluta bottenväxterna, som göra vallen tät och skydda de störlväxtares rötter mot torka. På mycket god och kraftig jord skulle måhända något tunnare utsäde förslå, men det är under alla förhållanden och af flera orsaker dålig ekonomi, att för mycket spara på utsädet, likasom det är slöseri, att utså mera än som behöfs. Är jorden icke i bästa växtkraft, så bör man taga minst det kvantum vi föreslagit eller heldre, för säkerhets skull, några kg. mer. För hvarje väsentlig afvikelse i klimat, läge, jordmån och gödsling m. m. bör utsädet mängd och sammansättning ändras, och genom att vid försöksodling noga iakttaga de olika växterna i vallen, finner jordbrukaren så småningom sjelf bäst hvilka som passa för hans mark.

Om sådd och skötsel:

Nödvändigt är, att sådden sker i rätt tid, på bästa sätt, lagom tjockt och lagom djupt.

Såningstiden beror på många omständigheter, men som regel gäller, att sådden skall ske vid passande väderlek samt då jorden dertill är fullt tjenlig och färdigberedd.

Sådden af här angifna eller annorlunda sammansatta fröblandningar bör helst ske om våren på öppen mark, innan jorden hunnit uttorka. De kunna dock äfven utsås hvilken tid som helst, under senvåren, om sommaren eller på hösten, men då behöfves större utsädesmängd.

Skyddsädet, då sådant användes, hvilket som regel torde vara fördelaktigast, bör helst vara hafre. Likväl är skyddsäde, särdeles på mycket god och ogräsfri jord, icke absolut nödvändigt, ty sådant ingår i de af oss föreslagna blandningarne och kan lämpligen ökas med knylhafre, ängsvingel, italienskt raygräs, losta-arterna m. fl. efter förhållandena.

Af mycket stor betydelse är, att möjligast jemnt fördela utsädet, hvarför det helst bör sås i olika riktningar öfver fältet. De frösorter, som kunna sås med maskin, böra naturligtvis af flera orsaker, helst maskinsås. Det utsäde vi leverera, är dock så tungt och rent, att — om det af en van såningsman sorgfälligt och under ständig omblandning utsås för hand, samt i olika riktningar — man gerna kan på en gång tillblanda alla fröslagen och utså dem tillsammans, alldeles såsom man sår en gräsfröblandning till trädgårdsplaner, hvilket mångårig praktisk erfarenhet bekräftat.

Af mycken vikt är, att mylla det sådda hvarken för djupt eller för grundt. Äfven de storkornigaste gräsfröna få ej komma mer än $\frac{1}{2}$ cm. djupt. På det frökornen ej må komma djupt i jorden — då de icke gro utan ruttna — myllas de mycket lätt, helst med ett drag af en lätt, öppen harf (ledharf) eller ock öfverfares fältet efter sådden med en tung vält. Vältningen får dock under alla förhållanden icke underlåtas. Bättre är i allmänhet, och isynnerhet på styf jord, att fröt blott nedtryckes i jorden än att det kommer för djupt. Finkorniga fröslag, såsom kryphven, grörearterna m. fl., kunna knappast eller åtminstone högst osäkert och ojemnt gro om de icke ligga omedelbart i jordytan, så att luft och ljus kunna fullt medverka till groningen. Gröfre frösorter böra dock helst få en tunn jordbetäckning.

Bästa sättet

för sådden torde dock vara följande: När såd användes till skyddsäde, hvartill hafre som sagt är bäst, utsås den först, men helst rätt glest — så att den hvarken upptager för mycket af den för de varaktigare foderväxterna afsedda platsen eller hämmar och hindrar deras utveckling — samt myllas på vanligt sätt. Men innan skyddsädet fått sista harfdraget, utsås den del af foderfröblandningen, som icke kan sås med maskin. Att denna fröblandning möjligast jemnt fördelas öfver fältet är nödvändigt. När detta är gjordt får hela fältet sitt sista, lätta harfdrag, hvartill bäst passar en lätt ledharf. Omedelbart derefter utsås de finkornigare fröslagen i en blandning för sig, helst med maskin, men i alla fall jemnt och i en riktning öfver fältet, vinkelrät mot den, i hvilken första blandningen såddes. Nu öfverfares hela fältet sakta med en tung vält.

När skyddsädet och en del af foderväxterna kommit upp och hunnit till någon styrka, under gynnsamma jordmåns- och väderleksförhållanden omkring 4 å 6 veckor efter sådden, bör fältet lätt aftoppas, hvilket efter passande mellantid förnyas, hvarvid det båda gångerna starkt vältras. Detta befordrar i hög grad de unga foderplantornas trefnad, tillväxt och utveckling såväl under som ofvan jord. Vill man ej tillvarata det aftoppade, kan det kvarligga.

Vallen bör sedermera noga skötas och vidmakthållas genom i rätt tid företagen vältning, harfning, isåning om det behöfs och öfvergödning, hvilket i främsta rummet gäller vallar, afsedda för längre varaktighet.

Som af det ofvan anförda framgår, kan man vid här ifrågavarande förfaringssätt — då skyddsädet skördas omoget till grönfoder — redan samma år utsädet skett påräkna god skörd. Sedermera kan af dessa vallar årligen påräknas två, tre, kanske fyra grönfoderskördar samt dessutom godt och närande höstbete.

Särdeles välgörande för växterna är, att de ofta skördas. Derigenom blir vallen tätare och fodret mycket finare samt mera närande, men låter man växterna stå på roten tills de blommat och sätta frö, så blifva de flesta triåktiga och för kreaturen osmakliga, vare sig de uppfodras gröna eller torkas till hö.

Om sädd i säd:

Härofvan har det endast varit fråga om skyddsäde, skördadt grönt, hvilket tvifvelsutän är säkrast och ändamålsenligast, men äfven i säd, afsedd att skörddas mogen, kunna ifråga varande gräs- och klöfversorter insås och gifva särdeles gynnsamma resultat, blott icke säden blir för frodig eller lägger sig.

Sjelfklart är, att säd, som skall stå till mognad, och hvori man sått foderväxtfrö, bör skörddas så snart sig göra låter, så att den ej längre än absolut behöfligt får hindra foderplantornas utveckling för hösten och kommande år. Men hur tidigt säden än kan bergas, har den likväl hunnit hindra en mängd frökorn att gro, äfvensom måhända förkvätt en hel del uppspirade, späda plantor, och i alla fall kan man vid detta tillvägagångssätt icke påräkna någon egentlig tillväxt på fodervallen förr än efter sädesbergningen.

Rådligast torde därför vara, när skyddsädet skall stå till mognad, dels att af foderväxtfröet använda 5 à 10 kg. mer pr hektar, dels att icke utså det i för tät säd.

I hafre och korn sker sädden om våren samtidigt med säden och så som ofvan blifvit antydt.

I råg torde sädden bäst ske på följande sätt:

Om hösten, samtidigt med rågen, sås gräsfrosorterna jemte flerårig vicker m. fl. och myllas med sista harfdraget. Klöfversorterna o. d. — i vissa fall äfven timotej- och raygräsfröet — insås deremot i rågen om våren på vanligt vis. — Ett annat sätt, som äfven med fördel blifvit använt, är att alla frösorterna utsås om våren, kanske helst i april, i allt fall innan jorden hunnit torka för mycket. Om rågens tillstånd och jordens beskaffenhet samt öfriga omständigheter sådant medgifva, erhåller utsädet då helst ett drag af en lätt ledharf, hvar efter vältas, men under alla förhållanden fordrar det åtminstone en stark vältning, hvilket i de flesta fall äfven kommer rågen till godo och ofta ändå måste företagas för att stärka rågrötterna och gifva jorden nödig fasthet. Kan man emellertid icke harfva ned utsädet, är det bättre att utesluta lätta fröslag, såsom ängkafle, luddtät m. fl., hvilka då lätt skulle kunna fastna i rågbladen, och att i stället heldre taga mer af de tyngre gräsförlagen, raygräs, knylhafre, swingelarterna, hundäxing, losta, ängsgröe, kamäxing m. fl., hvilka ju lika lätt som klöver- och timotejfröet kunna bringas i jorden och gro.

Resultatet af att tillsammans odla många olika foderväxter blifver, som redan sagt är, i de allra flesta fall — ja alltid när man går rätt och grundligt tillväga — säkrare och bättre än det vanliga, hvarjemte det foder och bete, som deraf erhålles, blir smakligare, finare och af högre näringsvärde, hvilket naturligtvis återigen bidrager till åstadkommande af finare och bättre ladugårdsprodukter samt ökad vinst af jordbruket i dess helhet.

Om isåning:

Har en foderväxtvall ("gräsvall") af en eller annan orsak misslyckats och blifvit gles, bör den isås med för ändamålet, varaktigheten och jordmånen passande frösorтер. Allt efter den tid en vall skall kvarligga oupptagen, kallas den ett-, två- eller flerårig, och ju längre den skall ligga, ju bättre lönar sig isåningen. Ettårig vall lönar sig därför ej att iså om den är glesare än att omkring 2 foderväxter finnas kvar pr □-dm (20 pr □-fot), d. v. s. hälften af det antal, som borde finnas; ju längre en vall skall ligga, dess tätare bör den vara. Två- eller flerårig vall deremot kan med stor fördel isås om den ej är allt för gles och bör ovilkorligen isås så snart mindre än 4 à 5 foderväxter finnas pr □-dm. Utsädesmängd och sammansättning rättas ej blott efter vallens jordmån och varaktighet utan naturligtvis äfven efter dess gleshet och efter de växter, som deruti mest fattas. Ha klöverarterna mest gått ut så insås dessa och tvertom ifall det är gräsen som behöfva tillsås. I ett- och två-årig vall isås blott de mest snabbväxande sorterna; i tre-—fyrårig medtagas flera och i permanent vall så många sorter som möjligt. Före sädden harfvas fältet med en lätt, skarptinnad, helst ledharf, derpå utsås den blandning, som ej kan maskinsås och myllas med ett andra lätt drag af harfven, hvar efter de småkornigare sorterna sås och fältet grundligt vältas. Den utsädesmängd, som nedan föreslås till isåning, afser half ersättning och minskas eller ökas i förhållande dertill.

Ett-årig vall

isås tidigast möjligt om hösten med: 5 kg. knylhafre, 6 änglosta, 2 eng. eller (om jorden är mycket god) ital. raygräs och 4 humleklöver, inalles 17 kg. pr har. Finner man knylhafre för dyr, tages istället mer änglosta och luddvicker.

Är ett-årig vall så gles att detta utsäde ej förslår, omplöjes den genast efter skörden. Besås den då med råg, utsås samtidigt dermed pr har: 8 kg. knylhafre och 5 änglosta, eller 5 knylhafre, 5 änglosta och 3 luddvicker, som myllas med sista harfdraget. Våren derpå, innan jorden uttorkat, tillsås ytterligare t. ex. 5 kg. rödklöfver, 3 humleklöver, 2 blodklöver och 3 raygräs, hvarefter vältas. Gifvetvis lönar sig detta utsäde endast om rågen tidigt skörddas grön och de öfriga växterna så snart ske kan, ty man får eljest föga nytta af den innan vallen skall upp.

Två-årig vall

isås om våren, så snart jorden ej är för sur, med t. ex.: 3 kg. knylhafre, 2 änglosta, 3 raygräs, 6 rödklöfver och 4 humleklöver, eller en billigare, men andra året mindre gifvande blandning: 3 kg. knylhafre, 2 änglosta, 3 raygräs, 2 blodklöver och 10 humleklöver pr har.

Tre- och fler-årig vall

isås på våren, och torde förestående blandningstabell kunna tjena till ledning vid blandningarnes sammansättning. Dock iakttages, att man till isåning använder mindre mängd änglosta, timotej och alsikeklöver, hvilka ersätas med andra, efter förhållandena afpassade sorter, samt att man tager jemförelsevis större utsädesmängd än vid nysädd.

I. Frö till Gräsväxter.

De här *icke* uppförde grässlagen äro sådane, af hvilka äkta eller dugligt frö tyvärr ej kan anskaffas. Då vi icke vilja föra annat än rent, godt och äkta frö, anse vi bäst att alldeles utelemna dem.

I ingen handelsbranch bedrifves mer humbug än i fröhandeln. *Många fröhandlare* föra i sina pris-kurunter en mängd gräsrörer, som de verkligen icke innehafva, men hjälpa sig dermed, att de expediera *samma sorter* under många *olika namn*. Så säljes *Aira flexuosa* för Avena flavescens, *Anthoxanthum Puelii* för A. odoratum, *Festuca duriuscula* för F. rubra eller ovina m. fl., *Lolium perenne* för Festuca elatior, *Poa pratensis* för P. trivialis m. m. m. m., hvarjemte Agrostis, Alopecurus, Avena, Cynosurus, Holcus och Lolium m. fl. sorter *vanligast* bestå af kanske *mest agnar och ogräs*. Af de vanligen i *handeln gängse* kvalitéterna kan man därför *icke påräkna* att få de växter man verkligen önskar, och måste dessutom deraf till samma areal *använda mer än dubbelt* så mycket utsäde som af de *omsorgsfullt valda, välrensade*, nästan *alldeles ogräsfria, äkta frösorter* vi tillhandahålla.

Till *foderväxtvallar* beräknas *ungefär* det i *tabellen*, sid. 4, för hvarje sort angifna *kvantum pr hektar* om *bästa kvalitét* användes. Till trädgårdsmattor sammansätts endast *finbladiga* sorter och på helt annat sätt. Dertill erfordras också mycket mera utsäde, allt efter jordmån och läge.

Beställningar på gräsför torde *benäget* göras *så tidigt som möjligt*, ty senare på våren äro vanligtvis många sorter slut sålda och kunna *sällan* ånyo anskaffas af lika god beskaffenhet.

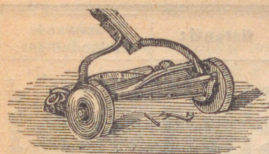
Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.	Då mindre än 10 kg. köpes af samma sort, beräknas kg.-priset.	Pris pr 100 kg. kronor.	Pris pr kg. (235 ort) öre.	Garanti:			Frammande inblandningar:		
				1000 st. frö väga gram	Renhet %	Grobarhet %	Frö af odlade växter %	Sändrikt frö, stölk, agnar, sand o. d. %	Ogräsför %
Kryphven, Fioringräs, (Agrostis stolonifera) tyskt frö Fullgodt frö väger 0,10 gr. pr 1000 frö, är 98 % <i>rent, ogräsfritt</i> och 80 % <i>grobart</i> . — Växer nästan hvar som helst, men blir yfvigast i <i>sandblandad, fuktig lerjord</i> . På torr sandmark blir den småväxt och tufvig, men är likväl på sådan mark af värde, och sammanbinder flygsand med sin starka rotväfnad. Omtyckt mellan- och betesgräs samt af erkänt värde för gräsplaner i trädgårdar.		105	115	0,10	98	92	0,2	1,2	0,2
Kruståtel, (Aira flexuosa) tyskt frö Fullgodt frö väger 0,60 gr. pr 1000 frö, är 85 % <i>rent, ogräsfritt</i> och 65 % <i>grobart</i> . — Kruståtel är, i förening med andra passande grässorter, isynnerhet att rekommendera <i>för torr, mager och högländt mark</i> till valar och gräsplaner; betas såsom ungt gärna af boskapen.		35	40	0,56	92	70	4,6	3,5	0
Ängkafle, (Alopecurus pratensis) danskt frö Fullgodt frö är <i>ljus</i> , väger 1 gr. pr 1000 frö, är 90 % <i>rent, ogräsfritt</i> och 70 % <i>grobart</i> . — Mångårigt, hårdigt, tidigt, rikt gifvande, sött, saftigt och mjukt fodergräs. Blir kraftigast i <i>god, multrik och något fuktig</i> jord, helst sådan <i>lerjord, som stundom öfversvämmas</i> , hvarest det vida öfverträffar timotej. Återväxer hastigt efter slåtter. Kan äfven ingå i blandningar till gröfre gräsplaner i stora trädgårdar eller parker.		150	165	0,80	91	70	0,6	8,1	0
Värbrodd, (Anthoxanthum odoratum L.) äkta tyskt frö Fullgodt frö är <i>svartbrunt</i> , välluktande, väger 0,50 gr. pr 1000 frö, är 90 % <i>rent, ogräsfritt</i> och 75 % <i>grobart</i> . — Välluktande, mycket tidigt och godt gräs <i>för både torr och fuktig mark</i> ; användes dock blott i förening med andra sorter och gifver höet såväl arom som en frisk och angenäm lukt. Ingår äfven i blandningen för finaste gräsmattor.		370	410	0,40	97	69	0,4	2,2	0,6
Knylhafre, (Avena elatior; Arrhenaterum elatius) tyskt frö Fullgodt frö, är <i>gulbrunt</i> , väger 3,30 gr. pr 1000 frö, är 95 % <i>rent, ogräsfritt</i> och 90 % <i>grobart</i> . — Knylhafren är ett mycket hårdigt, särdeles närande, högt, tidigt och hastigt växande samt rikt gifvande flerårigt fodergräs, synnerligen på <i>mergelhaltig, lerblandad, ej allt för fuktig jordmån</i> . Det har stort värde också därför, att det går väl till <i>äfven på torr och högländt mark</i> , der andra gräs ha svårt att komma fort.		135	150	3,30	96	90	0,4	3,4	0
Guldhafre, (Avena eller Trisetum flavescens) äkta holländskt frö Fullgodt frö <i>sällsynt</i> , bör vara <i>ljusgult</i> , väger 0,25 gr. pr 1000 frö, är 75 % <i>rent, ogräsfritt</i> och 75 % <i>grobart</i> . — Ett flerårigt, värdefullt, tidigt, rikt gifvande, fint, mjukt och bladrikt samt närande mellangräs, som passar för <i>hvarje god, ej allt för fuktig jordmån</i> , men blir <i>bäst på mergel- och kalkhaltig jord</i> . Bör ingå i hvarje blandning för sådan jord, hvarpå detta förträffliga gräs kan trivas.		465	510	0,34	74	77	7,4	18,4	0
Rörflen, (Baldingera, Digraphis eller Phalaris arundinacea) tyskt frö Fullgodt frö <i>sällsynt</i> , bör <i>väga</i> 0,80 gr. pr 1000 frö, vara 97 % <i>rent, ogräsfritt</i> och 60 % <i>grobart</i> . — Ett flerårigt, öfver manshögt, bladrikt, förträffligt gräs för <i>fuktig och periodvis öfversvämmad mark</i> . Ätes gärna af boskapen såväl grönt som torkadt, men bör skördas tidigt, enär det eljest blir hårdt och sträft. Gifver utomordentligt rika skördar, växer hastigt åter efter slåttern och lemnar förträffligt, varaktigt bete.		223	245	0,77	98	65	0,1	1,7	0

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.				Då mindre än 10 kg. köpes af samma sort, beräknas kg.-priset.		Pris pr 100 kg. kronor.		Pris pr kg. (335 ort) öre.		Garanti:		Främmande inblandningar:			
										1000 st. frö väga gram	Renhet %	Grobarhet %	Frö af odlade växter %	Söndrigt frö, stöck, agnar, sand o. d. %	Ogräsför %
I beskrifningarna angifne anspråk på fullgodt frö (vigt, renhet, ogräsfrihet och grobarhet) äro högt uppdrifne och motsvaras endast under gynsammaste förhållanden genom skarp rensning.															
rande, fina och ovanligt gifvande fodergräs, som mångenstädes, serdeles i utlandet, odlas ensamt i betydlig mängd och mejas 3, 4 å 5 gånger årligen. Böra ingå i alla blandningar. Oumbärliga till ett-åriga, finare gräsplaner, hvilket isynnerhet gäller Lolium italicum, som gifver gräsmattan den för ögat så angenäma, mjukt gröna, sammetaktiga färgen.															
Timotej, (Phleum pratense) N:o 1 svenskt frö				56		60		0,48		98 98		1,6		0,3 0,1	
N:o 2 svenskt frö				54		58		0,46		97 95		1,3		0,4 0,2	
och "alsike" i blandning (omkr. 1/3 alsike) . . . svenskt frö				72		78		—		—		—		—	
Fullgodt frö är glänsande vitt, oskaladt, väger 0,50 gr. pr 1000 frö, är 99 o/100 rent, ogräsfritt och 98 o/100 grobart. — Timotejgräset, som triffes på all slags god, dock ej alltför torr jord och hvars användbarhet som fodergräs är allmänt känd, brukas äfven i förening med andra sorter till gräsplaner i större trädgårdar. Ensamt bildar det i längden egentligen inga, eller ock mycket fula stubbiga gräsmattor. Skörden af detta fröslag rik, men kvaliteten i allmänhet mycket ogräsblandad och dålig. Någorlunda rent, ogräsfritt frö är därför jemförelsevis dyrt.															
Lundgröe, (Poa nemoralis) tyskt frö				253		278		0,26		95 68		2,2		2,6 0,1	
Ängsgröe, (Poa pratensis) N:o 1 danskt frö				116		128		0,34		93 75		0,4		5,5 0,5	
N:o 2 tyskt frö				105		115		0,28		97 72		0,3		2,7 0	
Betes- eller Kärrgröe, (Poa trivialis), äkta danskt frö				270		295		0,21		96 88		0,2		3,9 0	
Fullgodt frö af gröearterna väger 0,15 å 0,30 gr. pr 1000 frö, är 90 å 95 o/100 rent, ogräsfritt och 65 å 80 o/100 grobart. — Alla gröearterna räknas till de bättre fleråriga gräsen; ängs- eller slåttergröe t. o. m. till de bästa, men bör ej ingå i kortvariga vallar. De äro mycket hårdiga och gifvande, hålla till godo med hvarje jordmån, äro i passande blandningar lika brukbara till fodergräs som till gräsplaner och ingå i nästan hvarje blandning. I foderväxtvallar af längre bestånd äro de oumbärliga och af stort värde. Till skuggiga platser bör isynnerhet Lundgröe användas, liksom de öfriga dock aldrig ensam.															
För Poaarterna ikläda vi oss icke ersättningsskyldighet på grund af andra analyser, än af Dansk Frökontroll, Köpenhamn, V. och Dr Stebler, Samencontrolanstalt zu Zürich, Schweiz.															

Trädgårdsblandningar:

N:o 1, Gräsfröblandning för god, fin jord till varaktiga, allra finaste gräsmattor, som hållas mycket låga och täta	122	135	Blandningarna nr 1, 2, 3 & 4 äro sammansatte af alla finaste kvaliteter och äro således förhållandevis lika rena och grobara som sorterna af hvilka de bestå.
N:o 2, Blandning till varaktiga, vackra gräsmattor i trädgårdar och parker med någorlunda god jordmån	80	88	
N:o 3, Blandning till varaktiga gräsplaner på god, torr jord	78	86	
N:o 4, Blandning till varaktiga trädbevuxna, skuggiga gräsplaner	130	143	
N:o 5, Blandning , bestående af gräs- och klöfverarter, afsedd för aflägsnare eller mindre beaktade platser, skogsbackar, kanter kring buskpartier, jernbanvallar o. d. Motsvarar ungefär den s. k. Wagnerska blandningen och kan användas som den, om man utsår 60 å 70 kg. pr hektar	45	50	
N:o 6, Blandning af hvarjehanda gräsarter, till samma ändamål som N:o 5. Fullt så god som vanlig utländsk blandning	35	40	

Alla våra gräsfröblandningar göras här af passande, finbladiga gräsarter och, med undantag af nr 5 & 6, af ofvan specificerade, utsökt rena kvaliteter. Man kan naturligtvis äfven rekirera hvarje passande sort för sig och sjelf sammanblanda dem. De från utlandet införskrifna, der sammansatta och i allmänna handeln gängse blandningarna äro icke hälften så goda som våra. Hvad särskildt blandningarna nr 1, 2, 3 & 4 för trädgårdar och parker beträffar, så kunna vi försäkra, att vackrare och varaktigare gräsmattor omöjligen kunna erhållas, än de, som besås med dessa blandningar; förutsatt att man ej för mycket sparar på fröet, ty det måste sås tätt, ju tätare ju sämre jordmånen är, om mattan skall blifva jämn och tät. Det går ej an, att till en fin gräsmatta använda lika mycket frö som till en äng eller större gräsplan, utan mycket mer, t. ex. 75, 90 å 100 kg. pr hektar (2 tunnland), allt efter jordmånens art och beskaffenhet. Det är ett vanligt, men oklokt sätt, att till gräsmattor använda några få sorter. Ju flera finbladiga, fleråriga gräsarter man använder, ju finare och varaktigare blir gräsmattan. Mycket beror äfven härvid på hur marken beredes före sadden och på den skötsel man sedan egnar gräsmattan. Sedan jorden om hösten blifvit väl och djupt grädd, befriad från ogräsrötter och gödslad samt på våren omgrädd och finkrattad, bör den fot för fot hårdt tilltrampas; derpå utsås fröet jämnt och tjockt samt myllas väl, dock icke för djupt, hvilket bäst sker genom lätta drag med krattan, hvar efter man tillklappar eller med s. k. vält öfverfar det besädda jordstycket. Äfven de storkornigaste gräsfrösorter få ej myllas djupare än $\frac{1}{2}$ cm. ($\frac{1}{4}$ tum) och de finkorniga böra helst endast nedtryckas med vält eller klappbräde. Gräsfrö gror ej utan tillräcklig fuktighet, hvarför det helst bör sås tidigt innan jorden hunnit uttorka eller när man har anledning att snarv vänta regn. Sedan gräset väl hunnit tillväxa något, aflägs det först med lie, hvarefter man aflägsnar uppkomna ogräsplantor och ofta afmejar mattan med gräskärningsmaskin, hvarigenom den blir riktigt jemn och tät, äfvensom vida varaktigare än om den sås med lie.

Gräs-skärningsmaskiner,

af nyaste och bästa konstruktion, för skärning af gräsmattor, säljas ytterst billigt hos oss, och finnas närmare beskrifne på sista sidan af omslaget till årets detaljprisförteckning, der priserna äfven finnas noterade. 7 olika storlekar af 26, 31, 36, 41 och 52 centim: s skärvidd tillhandahållas, och kosta 35, 40, 45, 50, 55, 60 och 70 kr. pr st.

Getklöfver,
Galega officinalis.

II. Klöfver- m. fl. Baljväxter, hvaribland Åkerärter och Vicker.

Vi föra *endast svenskt* och i brist deraf *äktaschlesiskt* klöfverfrö af de *allra bästa kvalitéter*, som efter *sorgfälligt urval* och *profning kunnat* erhållas. *Allt* af oss till salu utbjudet *klöfverfrö rensas* och *sorteras här* på dertill inrättade *rensningsredskap*.

Klöfverfröets, såväl som alla andra frösorters *verkliga värde*, beror *mest* på frökornens *storlek* och *vigt* samt på *renhet* och framförallt *ogräsfrihet*. *Endast de stora* och *bäst utvecklade* kornen frambringe *kraftiga plantor*. För rödklöfver är dock *produktionsorten* jemväl af största betydelse. *Amerikanskt* och *sydeuropeiskt* frö (kännetecknad bl. a. genom småkornighet och hög, vacker färg), är *odugligt för vårt klimat* emedan de deraf uppkommande plantorna oftast visat sig icke uthärda våra vintrar. Dessutom gifva dessa varieteter ej så rika skördar, äfven om de skulle lyckas i öfrigt. *Allt klöfverfrö* innehåller *hårda* frökorn af tvifvelaktig grobarhet. Man kan därför *aldrig se* på fröet hur mycket det gro, och det *vackraste* frö är *ofta illa grobart*, hvarför man bör fästa sig *mer vid analytalen* än vid *utseendet*.

Utländska kontrollanstalter öka grobarhetstalet med *alla de hårda kornen*, hvarför man ock får se utl. firmor garantera *100 % grobarhet* för klöfverfrö. På så sätt vet man *aldrig* hvad deras frö *verkligen* kan gro. De *hårda* kornen anse vi *icke grobara* och medtaga dem ej i grobarhetstalen.

Den grobarhet vi uppgifva är således *fröets verkliga*, *säkra* gröningsförmåga.

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.	Då mindre än 10 kg. köpes af samma sort, beräknas kg.-priset.	Pris pr 100 kg. kronor.	Pris pr kg. (235 ort). öre.	Garanti:		Främmande inblandningar:		
				1000 st. frö väga gram	Renhet o/0	Grobarhet o/0	Frö af odlade växter o/0	Sändrigt frö, stjelt, agnar, sand o. d. o/0
I beskrifningarna angifne anspråk på fullgodt frö (vigt, renhet, ogräsfrihet och grobarhet) äro högt uppdrifne och motsvaras endast under gynsamaste förhållanden genom skarp rensning.								
Rödklöfver, (Trifolium pratense) N:o 1 <i>äktas</i> , bästa svenskt frö		166	175	1,90	99	92	0,2	1,2 0,2
" " " N:o 2 <i>äktas</i> , bästa schlesiskt frö		98	103	1,89	99	93	0	1,3 0,1
" " "								
" Toteklöfver, flerårig, (Tr. pratense) <i>äktas</i> , bästa norskt frö		230	245	1,85	99	90	0	0,3 0
" Cowgrass, flerårig, (Tr. prat. perenne) skotskt frö		172	180	1,77	99	94	0	0,5 0,4

Alla våra klöfverfrösorter garanteras fria från klöfversnärjefrö, (Cuscuta Trifolii).

Fullgodt svenskt frö är glänsande violett och gulaktigt grönt, väger 2,15 gr. pr 1000 frö, är 99 o/0 rent, ogräsfritt och 95 o/0 grobart, hårda korn oberäknade. — Rödklöfver, som bäst trifs på god, väl afdikad, djupt arbetad, lerhaltig jord och god sandmylla, ger första året god skörd, men aftager på andra året och utdör på tredje.

Toteklöfvern, odlad högt öfver hafvet i mellersta Norge, är mycket hårdig, varaktig, ej noga med jordmän och egnar sig isynnerhet för sådana lokaler och trakter, der vanlig rödklöfver ej kan trivas eller tåla klimatet, men är den senaste af klöfver-sorterna. Växer busktigt och ger god afkastning. Fröskörden felslagen i år och fördröjdet litet.

Cowgrass är mycket varaktigare än vanlig klöfver och rekommenderas till insåning på fleråriga vallar. Är större, ulligare och smalbladigare än vanlig rödklöfver. Kan dock ej skördas mer än en gång om året. Användes massvis utomlands, isynnerhet i England.

I Sverige var skörden af rödklöfverfrö ovanligt knapp och i allmänhet af mycket underhålligt kvalitité. Storkornigt frö är i år mycket sällsynt. Det i allmänna handeln gängse s. k. schlesiska fröet är vanligtvis sydeuropeiskt, oftast blandadt med amerikanskt, i allmänhet fullt af hvarjehanda ogräs samt ovanligt illa grobart. Sådant frö införskrives massvis och bör kunna säljas med stor förtjenst till 55 å 60 öre pr kg. Allt klöfverfrö, som "liknar svenskt", lär äfven vara mycket eftersökt af svenska importörer, och då det småkorniga, för vårt klimat alldeles odugliga italienska fröet till färgen liknar vårt svenska, är det tyvärr mest sådant som jemte amerikanskt brukas till inblandning, hvarför man säkert kan påstå, att dåliga utländska kvalitéter komma att säljas för svenskt frö.

Landtmannen måste därför vara mycket försiktig vid sina fröinköp, så att icke skral skörd och ogräsfull jord deraf blir följden. Säkra undvikes odugligt rödklöfverfrö om man ej köper annat än det, som väger minst 1,70 gr. pr 1000 frö samt i öfrigt är godt och möjligast ogräsfritt.

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.						Garanti:			Främmande inblandningar:		
	Då mindre än 10 kg. köpes af samma sort, beräknas kg.-priset.	Pris pr 100 kg. kronor.	Pris pr kg. (335 ort) öre.	1000 st. frö väga gram	Renhet %	Grobarhet %	Frö af odlade växter %	Sändring frö, stjelt, sgar, sand o. d. %	Ogräsfrö %		
Hvitklöver, (<i>Trifolium repens</i>) schlesiskt frö											
Fullgodt frö är glänsande ljus orangegult, väger 0,75 gr. pr 1000 frö, är 99 % rent, ogräsfritt och 95 % grobart, hårda korn oräkade. -- Hvitklöver är en mångårig, hårdig, förträfflig botten- och betesväxt, som trifs på nästan all slags jord och uthärdat stark torka. Bör icke saknas i någon blandning för vallar, afsedda att vara mer än ett år.				135	142	0,60	96	94	3,7	0,7	0,1
Skörden var öfverallt ringa, kvalitéerna i allmänhet mycket ogräsfulla och ofvanligt illa grobara. Fullgodt vara är mycket sällsynt.											
Älsikeklöver, (<i>Trifolium hybridum</i>) n:o 1 svenskt frö											
" " " " " n:o 2 svenskt frö				174	183	0,72	98	86	1,2	0,7	0,1
" och Rödklöver blandade (rödklövern småkornig)											
Fullgodt frö är glänsande svartgrönt och klart mörkgrönt, väger 0,75 gr. pr 1000 frö, är 98 à 99 % rent, ogräsfritt och 85 à 95 % grobart, hårda korn oräkade -- Älsiken, som äfven är flerårig och mycket hårdigare än rödklöver, går bäst till på kraftig, något fuktig jord och gifver god höskörd och godt bete, men ej förrän andra eller tredje året. Bör ej saknas i någon blandning för flerårig vall.				158	166	0,70	96	77	3,9	0,3	0,1
I Sverige var skörden af älsike-frö mycket ringa, men kvaliteten bättre än vanligt. Det tyska älsike-fröt är nästan alltid blandadt med frö af klöver-snärja, som icke kan bortrännas, hvarför det är snart sagt omöjligt att erhålla snärfritt, godt tyskt frö.				95	100	—	—	—	—	—	—
Blod- eller Inkarnatklöver, (<i>Trifolium incarnatum</i>) tyskt frö											
Fullgodt frö är starkt glänsande brungult, väger 3,70 gr. pr 1000 frö, är 98 % rent, ogräsfritt och 98 % grobart. — En ettårig art, hvaraf utsås ungefär 16 kg. pr hektar om den säas ensam. Trifves bäst på väl gödslad, lätt jord, växer mycket hastigt och gifver ofvanligt rik, god skörd. Användes med stor fördel jemte hastigt växande gräs till isåning i glesnade vallar.				50	55	3,50	99	99	0	0,9	0
Humleklöver, (<i>Medicago lupulina</i>) tyskt frö											
Svensk- eller Sand-luzern, (<i>Medicago media; silvestris</i>) tyskt frö				45	50	1,70	99	96	0,1	0,7	0
Blå-luzern, (<i>Medicago sativa</i>) tyskt frö											
Fullgodt frö väger 2 à 2,20 gr. pr 1000 frö, är 95 à 99 % rent, ogräsfritt och 60 à 98 % grobart. — Humleklövern är ettårig, hastigt växande, motstår torka, lemnar godt, näringsrikt foder och bete, förträfflig till isåning i glesnade vallar, i trädgårdar att beså torra sluttingar o. s. v. Luzernarterna älska företrädesvis kalkhaltig, lätt ler- eller sandmylla med god alf. Säs sent på våren eller försommaren, 20 à 25 kg. pr har. Skyddsåret, vårhvete, bohvete, senap eller sommarråg, måste skördas grönt, så att luzernplantorna kunna hastigt utvecklas. Omsorgsfullt odlade, gödslade och rensade, gifva de med säkerhet tre grönfoderskördar årligen eller kunna två gånger årligen skördas till hö. Öfverträffa således klövern genom varaktighet, tidighet och rikt utbyte, ehuru första årets skörd blir liten. Odla helst för sig och icke i blandning med andra växter, enär de ej tåla att afbetas. Ett välskött luzernfält kan bli 10—15 år gammalt.				165	180	1,80	97	78	0,2	1,9	0,4
				155	170	2,15	99	94	0,1	0,7	0,2
Sandvårpling eller Räfklör, (<i>Anthyllis vulneraria</i>) tyskt frö											
Fullgodt frö är klart gult och grönt, väger 2,40 gr. pr 1000 frö, är 98 % rent och 95 % grobart. — Flerårig, hårdig och motstår torka. Nöjer sig med hvarje god jordmån, men går bäst till i kraftig sand- och kalkhaltig jord och lemnar på sådan god höskörd. Är i alla fall äfven på lättare och grusig jord en utmärkt botten- och betesväxt samt ätes gerna af hästar och annan boskap.				120	130	2,10	95	95	3,7	1,7	0,1
Gethklöver, (<i>Galega officinalis</i>) tyskt frö											
Flerårig, hårdig, ca 120 cm. hög, buskig, kraftig, och närande, snabbväxande foderväxt, af värde för blandningar till fleråriga vallar, så mycket mer som han håller till godo med hvarje god jordmån. Se afbildningen, pag. 11.				125	135	7,10	97	—	0	3	0
Gigelsärt eller Käringtand, (<i>Lotus corniculatus</i>) tyskt frö											
Stor Gigelsärt, (<i>Lotus uliginosus</i> eller <i>villosus</i>) tyskt frö				280	305	1,05	99	70	0	0	0,2
Fullgodt frö af L. corniculatus är brunt, väger 1 gr. pr 1000 frö, är 98 % rent, ogräsfritt och 55 à 80 % grobart. — L. villosus mossgrönt, väger 0,60 gr. pr 1000 frö, är 85 % rent, 80 % grobart. — I förening med andra gräs- och klöversorter lemna dessa ypperliga, mycket hårdiga växter ett godt och närande foder för mjölkkor. Hålla tillgodo med hvarje jordmån och äro väl värda att rekommenderas, hvilket särskildt gäller L. corniculatus.				166	180	0,50	93	82	5,2	2,1	0,3
Ångsärt eller Gul viol, (<i>Lathyrus pratensis</i>) svenskt frö											
Fågelvicker, (<i>Vicia cracca</i>) svenskt frö				—	580	9,8	97	87	0,1	3,2	0
Den angifna grobarheten vinnes endast om frösålen krossas eller upp-jukas. År eljest omkring hälften. Fleråriga, mycket hårdiga baljväxter. Fågelvickern trifs bäst på lerbord, ångsäerten på all lös jord, båda äro just ej nogräknade på jordmånen. Förträffliga för mångåriga foderväxtvallar och af ofvanligt högt näringsvärde.				—	450	12,8	97	90	0,4	2,5	0

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.	Då mindre än 10 kg. köpes af samma sort, beräknas kg.-priset.	Pris pr 100 kg. kronor.	Pris pr kg. (235 ort) öre	Garanti:			Främmande inblandningar:		
				1000 st. frö väga gram	Renhet %	Grobarhet %	Frö af odlade växter %	Sändrigt frö, stjeln, agnar, sand o. d. %	Ogräsfrö %
I beskrifningarna angifne anspråk på fullgodt frö (vigt, renhet, ogräsfrihet och grobarhet) äro högt uppdrifne och motsvaras endast under gynsammaste förhållanden genom skarp rensning.									
Esparsett , (<i>Onobrychis</i> eller <i>Hedysarum sativum</i>) tyskt frö Flerårig. Växer egentligen på kalkmark och håller tillgodo med sådan af äfven tarfligaste beskaffenhet. Ger första året klen skörd, men sedan så mycket rikare. En värdefull foderväxt för hästar och hornboskap, vare sig den användes som grönfoder eller som hö. Dess blommor äro mycket omtyckta af bien. Radsås 100 eller bredsås ca 165 kg. pr hektar med korn eller hafre och nedharvas med skyddsudet. Första årets skörd kan betydligt ökas om man efter esparsetten utsår några kg. humleklöfver pr hektar.		40	45	20,9	99	80	0,3	0,1	0
Seradella , (<i>Ornithopus sativus</i>) tyskt frö Ettårig. Anses som foderväxt lika god som rödklöfver. Gifver god afkastning (26,000 kg. grönfoder pr hektar) på väl gödslad, lätt jord. På mycket torr sandmark trives den mindre väl och lerjord fördrager den ej. Utsås på våren, tidigast möjligt, helst med maskin och då omkring 25 kg. pr hektar. Till bredsåning fordras omkring 55 kg. pr hektar. Sås fördelaktigt i råg. Växer först långsamt, men deremot ovanligt fort sedan rågen är aftagen. Kan med fördel äfven odlas tillsammans med spergel. Utsås då först och nedharvas lätt, hvarefter spergeln utsås och fältet vältras. När spergeln är skördad, utvecklar sig seradellan och gifver rik efterskörd. Anbefalles varmt till allmänare odling i södra och mellersta delarne af vårt land.		45	50	3,19	98	84	0,5	1,2	0,5
Lupiner , gula, (<i>Lupinus luteus</i>) tyskt frö Lupinen är en rätt hårdig, för hästar, gödboskap och får utmärkt grönfoder, men isynnerhet gröngödselväxt. Trifs t. o. m., på mager sandjord och är, nedplöjd i sådan, ett förträffligt jordförbättringsmedel. Utsås på försommaren, ca 180 kg. pr hektar; myllas lätt.		19	23	120,7	99	90	0	0,6	0
Ludd- eller Sandvicker , (<i>Vicia villosa</i>) tyskt frö Tvåårig växt af högt näringsvärde. Trifves på all slags god åkerjord, men fördrager sandjord och lyckas väl äfven på mycket torr sådan. Förträfflig bland andra gräs- och baljväxter i kortvariga vallar. Kan till grönfoder odlas tillsammans med spergel och lupiner samt hafre, och äfven insås i växande råg. Särdeles fördelaktigt är att så 2 å 4 kg. deraf med sommar- eller höst-råg, då vickern följande år ger ovanligt tidigt, mycket rikt grönfoder eller god skörd af frö och värdefull halm.		42	46	29,8	96	93	2,4	1,6	0,1
Åkervicker eller Vicker , (<i>Vicia sativa</i>) rent utsäde . . . ryskt frö hvit-, fin vara, rent utsäde ryskt frö söt (Sötvicker), rent utsäde svenskt frö		18½ 18 24	23 22 28	45,8 65,8 139,5	99 97 99	99 99 99	0,6 0,9 1,4	0,2 1,7 0	0 0 0
Åkerärter , (<i>Pisum sativum</i>), äkta victoria-, särdeles rikt gifvande, storkornig, vacker, god sort svenskt frö		24	28	370,3	98	99	0	2,3	0

III. Diverse foder- och ekonomiväxter.

Kummin , (<i>Carum Carvi</i>) svenskt frö Trifves bäst på någorlunda kraftig lerjord och är i förening med gräs- och klöfverväxter af mycket värde i foderväxtvallar, enär den gifver fodret arom och bidrager att göra det begärligt och lättsmält för kreaturen.		53	58	2,66	99	85	0	0,6	0,2
Foderkål , äkta träd- eller kokål, stor grön skotskt frö Förträfflig och på senare tid mycket använd till kreatursfoder. Sås 2 å 3 kg. pr hektar. Lyckas bäst i kraftig, gödslad, men lätt lera samt ler- och sandjord. Vanlig hvit hufvudkål är ock en lönande foderväxt.		132	145	3,45	99	98	0	0,6	0
Bohete , silfvergrätt, (<i>Polygonum Fagopyrum argenteum</i>) danskt frö Bättre, mycket bladrikare än vanligt bohete. Trifs på nästan all slags lätt, lös och mager jord, hvarför detta sädeslag är af stort värde. På rikt gödslad jord, som dock alltid får vara lös och lucker, blir grönfoderskörden ovanligt rik, och hornboskapen äter den begärligt. Utsås vid midsommar omkring 60 kg. pr hektar. Senare sådd fordrar tätare utsäde. Odlad tillsammans med spergel eller senap gifver det äfven ypperlig grönskörd. Sjelfva fröet är dessutom ett förtäfligt foder, dels som gröpe, dels som gryn.		19	22	20,5	98	92	0,1	1	0
Majs eller Turkiskt hvet , (<i>Zea Mays</i>), hästtand-, amerikanskt frö Fordrar skyddadt läge och kan odlas på all slags djup, starkt gödslad jord, utom styf lera, men trives bäst i fet, djup lermylla. Lemnar utomordentligt rik grönfoderskörd, vida utöfver hvad de vanligare grönfoderväxterna förmå gifva. Sås i slutet af Maj eller första hälften af Juni. Hos oss är det en hufvudsak att hastigt få upp plantorna och genom gödselvattning driva dem till snabb växtlighet. Frökornen läggas derför några dagar före sådden i vatten, som dagligen ombytes tills de börja gro, då endast de svilda, friska kornen genast utsätas i den förut färdiga, djupt arbetade, luckra jorden, så att hvarje		23	28	372,6	97	90	0,1	2,6	0

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.				Då mindre än 10 kg. köpes af samma sort, beräknas kg.-priset.		Pris pr 100 kg. kronor.		Pris pr kg. (235 ort.) öre.		Garanti:		Främmande inblandningar:			
										1000 st. frö väga gram	Renhet %	Grobarhet %	Frö af odlade växter %	Söndrigt frö, stjeln, agnar, sand o. d. %	Ogräsför %
I beskrifningarna angifne anspråk på fullgodt frö (vigt, renhet, ogräsfrihet och grobarhet) äro högt uppdrifne och motsvaras endast under gynsamaste förhållanden genom skarp rensning.															
dade af väl valda fröstockar. De kallas i Sverige vanligen Rotabaggar och äro lika användbara för köket som till kreatursfoder. Gifvas åt både mjölkkor och gödboskap. Flitigt upprepad hackrensning är ett oeftergifligt vilkor för rik skörd. Medel mot jordloppor, se beskrifningen för rofvor.															
Foderrofvor, (Turnips).															
hvita runda:															
" white globe, mycket stor, kan säs sent i all slags jord						75	83	2,20	99	98	0	0,7	0		
hvita, runda, rödtoppiga:															
" red top globe Lincolnshire, stor, trifies äfven på lätt jord . . .						75	83	2,38	99	97	0	0,3	0		
" grey stone, (Prince of Wales), stor, utmärkt, ganska hållbar och mycket gifvande sort.						80	88	2,33	99	97	0	0,7	0		
gula, runda, rödtoppiga:															
" purple top yellow bullock Aberdeen, fast och länge hållbar . .						78	86	2,10	99	95	0	0,9	0		
gula, runda, gröntoppiga:															
" green top yellow bullock Aberdeen, fast och länge hållbar . . .						75	83	2,45	99	98	0	0,7	0		
" early improved, växer hastigt, passar bäst för sen sådd, hållbar . .						100	110	2,20	99	96	0	0,8	0		
" Dale's hybrid, utmärkt, fast och väl hållbar						78	86	2,33	99	95	0	0,6	0		
hvita, långa:															
" white tankard green top, håller sig längre än rund hvit						95	105	2,35	99	98	0	0,7	0		
" white tankard red top, hållbar, trifs äfven på lätt jord						90	100	2,55	99	97	0	0,8	0		
gula, långa:															
" yellow tankard green top, växer hastigt, kan säs sent						75	83	2,35	99	96	0	0,9	0		
" bortfelder , stor, utmärkt tysk sort, mycket gifvande, hållbar, tyskt frö						155	170	2,34	97	99	0	2,8	0		
Fullgodt frö väger omkr. 2,30 gr. pr 1000 frö, är 99 % rent, ogräsfritt och gror 95 à 100 %. — De hvita sorterna kunna för tidig skörd säs från slutet af maj, men de gula böra ej säs tidigare än kort före eller omkring midsommar, då de äro mindre benägna för mjöldagg och ej så mycket besväras af jordloppor. För att ytterligare förekomma jordlopporna, iakttages: bästa jordman, riklig gödsling, rikligt utsäde af bästa frö, bredsåning vid drillningen af omkr. 5 kg. senap eller sommarräps pr har, som hastigare uppkommer och föredrages af insekterna. Kvarlemnad senap bortrensas. — För jordloppornas utrotande anbefalles, att utströ omkr. 5 hl. osläkt kalk pr hektar, just när plantorna komma upp, hvilket upprepas efter regn. Iakttages detta, slipper man att så omigen och besväret ersättes af den rikare, säkrare skörden. — På drill säs 5 kg. rofvrö pr hektar. Rofvor gå bäst i lös, lätt sandmylla och mulljord, men trivas äfven väl i lätt lerjord om den är väl afdikad och genomgödslad. De långa sorterna fordra djupare, de gula, runda, något kraftigare jord. Jorden får dock heldre vara något mager än nygödslad, men stark gödsling är särdeles fördelaktig, blott den sker i god tid före sådden. Har man mycket väl brunnen gödsel, så kan gödslingen i nödfall ske strax före eller samtidigt med drillplöjningen. Rofvor äro i allmänhet ej så hållbara som kålrötterna, ej heller så närande, men gifva deremot rikare afkastning och äro ett godt foder för ung- och gödboskap. Äfven åt mjölkkor kunna isynnerhet de gula sorterna utan olägenhet gifvas i ej för stora portioner. Bortskär man de öfre delarne och gifver dem åt ung- och gödboskapen, så kunna större portioner tilldelas mjölkorna. Topparne ha nemligen den skarpaste smaken. Vid utfodringen är det bäst att börja med de hvita rofvorna, som äro störst, men minst hållbara, hvarefter tagas de gula, röd- och gröntoppiga samt till sist de bästa hållbara bortfelder och rotabaggar. Angeläget är derför att odla flere sorter, så att man ej nödgas för hastigt uppfodra förrådet.															
Foderbetor eller Kunkelrofvor,															
mammuth , röd, ovanligt stor, gifvande, bästa kvalité, danskt frö						72	80	16,8	99	75	0	0,2	0		
" golden tankard , guldgul, stor, oval, mycket gifvande, tyskt frö						65	72	22,1	99	70	0	0,6	0		
" alla bästa kvalité skotskt frö						120	132	19,5	99	92	0	0,3	0		
Fullgodt frö är gulbrunt, sjelfva kärnorna svartbruna; väger 20 gr. pr 1000 kapslar, är 100 % rent och gror 90 à 95 %. — Ofvannämnde torde vara de bästa sorterna. Lyckas bäst i väl gödslad, kraftig mulljord. Golden tankard nöjer sig med grundare jord. Båda växa högt upp ur jorden och förtjena väl en allmänare odling. Äro hårdiga, lätta att odla och ej så mycket angripna af jordlopporna som kålrot och rofvor. Lemna rik afkastning och brukas isynnerhet gerna till foder åt mjölkkor, emedan mjölken icke deraf får den sträfv smak, som hon lätt antager om turnips för mycket eller orätt användes. Smöret blir äfven af finaste kvalité efter fodring med betor. Som betfrö icke gror vid låg värme, bör man under kalla vårar ej så för tidigt, hvilket äfven brukar ha till följd att plantorna gå i frö, men i allmänhet är fördelaktigt att så i april eller början af maj, och omkr. 20 kg. pr hektar, 2—3 frökapslar för															

